ఆహార భద్రత - వ్యవసాయ ఉత్పాదకత

మన దేశ వ్యవసాయ సంక్షోభం ముదిరి దేశ ఆహారభద్రతనే ప్రశ్నిస్తున్నది. కోట్లాది సన్నకారు, చిన్నకారు రైతులు ఉపాధి భద్రతను కోల్పోతూ, చివరకు ఆత్మహత్యలకు తెగించడం, ఆహారధాన్యాల నిలువలు అడుగంటిపోవడం అత్యంత ఆందోళనకర పరిణామం. సామాజిక వ్యవసాయ శాస్త్రవేత్తలతోపాటు రాజకీయ నాయకులు ఈ అత్యవసర సమస్య పరిష్కారానికి నడుము బిగించవలసిన తరుణం ఆసన్నమైంది.

వ్యవసాయం, ప్రత్యేకంగా ఆహారధాన్యాల ఉత్పత్తి, వాటి ఉత్పాదకత జనాభా పెరుగుదలకు అనుగుణంగా ఉండడం లేదనే హెచ్చరిక చాలాకాలంగా అగుపడుచున్నది. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు దీన్ని గమనించినట్లే అగుపడినా, ఆచరణలో వ్యవసాయరంగం తీద్రంగా నిర్లక్ష్యానికి గురికాక తప్పడంలేదు. వ్యవసాయం, గ్రామీణాభివృద్ధి పట్ల శాస్త్రీయ అవగాహన లోపమే ఈ నిర్లక్ష్యానికి మూల కారణం. 1956-57 నుండి 1966-67 వరకు ఒక దశాబ్ద కాలంలో మన ప్రధాన ఆహారధాన్యాలైన గోధుమలు, బియ్యం ఉత్పత్తి 3 కోట్ల 80 లక్షల టన్నుల నుండి 4 కోట్ల 10 లక్షల టన్నులకు పెరిగింది. అంటే ఆ దశకంలో పెరిగిన రేటు 0.75 శాతం. 1967-68 నుండి హరిత విప్లవ దశ ప్రారంభమైంది. ఆ తర్వాత వ్యవసాయ ఉత్పత్తులు, ఉత్పాదకతలో గణనీయమైన మార్పు జరిగింది. 1967-68 నుండి 2006-07 మధ్యకాలంలో ఈ ఉత్పత్తి 5 కోట్ల 90 లక్షల టన్నుల నుండి 16 కోట్ల 90 లక్షల టన్నులకు పెరిగింది. అంటే ఈ కాలంలో సగటు ఉత్పత్తి రేటు 2.7 శాతానికి పెరిగింది. నాలుగు దశాబ్దాల కాలంలో జనాభా ెపెరుగుదల రేటు 2.2 శాతం ఉండగా వ్యవసాయ ఉత్పత్తి పెరుగుదల రేటు, ముఖ్యంగా గోధుమలు, వరిధాన్యం పెరుగుదల రేటు 0.5 శాతం అధికంగా ఉన్నట్లు స్పష్టమవుతున్నది. హరిత విప్లవం ప్రారంభమైన 40 సంవత్సరాల తర్వాత మన ఆహారధాన్యాల ఉత్పత్తిని సమీక్షిస్తే, అది ప్రతి సంవత్సరం ప్రతి మనిషికి కేవలం 14 కేజీలు మాత్రమే. లేదా ప్రతి నెల ప్రతి మనిషికి ఒకే ఒక కేజీ మాత్రమే! ఈ పెరుగుదల రేటు ప్రతి సంవత్సరం 0.5 శాతం మాత్రమే. అందుకే లక్షలాది సామాన్య శ్రామికులు ఒక పూటైనా కడుపు నిండా తిండి తినలేకపోతున్నారు. హరిత విప్లవమంటూ లేకపోతే ఎన్ని కోట్ల మంది కరువు కాటకాలతో మరణించి ఉండేవారో ఊహించవచ్చు.

చెన్నమనేని

హరిత విప్లవ ఫలితంగా ఉత్పాదకత ఇతోధికంగా పెరిగినప్పటికీ, అదనంగా లక్షలాది ఎకరాల భూమి సాగులోకి తేబడినప్పటికి, ఈనాటికి సాగు భూమిలో 60 శాతం వర్నాధారంతో నుండడం గమనార్హం. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు వేలాదికోట్ల రూపాయలు వెచ్చించి నీటి ప్రాజెక్టుల నిర్మాణాలు చేపట్టిన తర్వాత కూడా ఈ పరిస్థితి మిగిలియుండడం యాధృచ్ఛికం కాదు. స్వతంత్రానికి పూర్వం నిర్మించబడిన నీటి వనరులతోపాటు స్వతంత్రానంతరం నిర్మించబడిన నీటి వనరులు, కాలవలు పూడికలతో నిండి యుండడం, నీటిని నిలువరించే శక్తిని కోల్పోయి ఉండడం, వాటిని ఉపయోగంలోకి తేవడం కూడా చేతగాని పరిపాలనలు కొనసాగడం దురదృష్టకరం.

దీనికితోడు మన రైతుల భూకమతాలు (పతి సంవత్సరం మరీ చిన్నవిగా పంపిణీకావడం మంచి వ్యవసాయానికి ప్రతిబంధకంగా మారిపోవుచున్నది. మన రైతాంగంలో సుమారు 60 శాతం సగటున కేవలం ఒక ఎకరం భూమికే పరిమితమవుతుచున్నారు. మరో 20 శాతం 3 నుండి 4 ఎకరాలకు పరిమితమవుతున్నారు. ఈ విధంగా సుమారు 80 శాతం రైతాంగం సన్సకారు చిన్నకారు రైతులుగా చాలీచాలని కమతాలతో సతమతమవుతున్నారు. జనాభా పెరుగుదల రేటు ప్రతి సంవత్సరం 2 శాతం అనుకున్నా ప్రతి 35 సంవత్సరాల కాలానికి అది రెట్టింపు గాక తప్పదు. క్రొత్తగా సాగులోకి తేగలిగే భూమి దాదాపు లేనట్లే భావించవలసి వస్తున్నది. అటువంటి పరిస్థితులలో కాల్చకమేణా రైతుల సగటు భూకమతం విస్తీర్ణం మరింత తగ్గుతుందనుటలో ఎలాంటి సందేహం లేదు. అంటే వంద కోట్లకు మించిపోతున్న మన జనాభా ఆహార అవసరాలు తీర్చడం, కుదించుకుపోతున్న ఈ చిన్న కమతాల ఆధారంగా అసాధ్యం. 80 శాతంగా ఉన్న ఈ బక్కు రైతులు కుదించుకుపోతున్న తమ భూకమతాలపై నిలకడగా గిట్టుబాటు వ్యవసాయం చేయడం, ఉత్పాదకత, ఉత్పత్తిని పెంచడం దుర్లభం. అప్పడే అత్యధిక ధరలు వెచ్చిస్తూ గోధుమలను దిగుమతి చేసుకుంటున్న వార్తలు దిగ్భాంతిని కలిగిస్తున్నవి. "సుజలాం సుఫలాం సస్యశ్యామలాం" అంటూ సగర్వంగా నినదించే భారతావని మరోసారి అన్నమో రామచంద్రా అంటూ అడుక్కు తినే గతికి నెట్టబడుతుందా అనే భయాందోళన కలుగుతుంది. మరిచిపోయిన పియల్480 రోజులు మళ్లీ గుర్తుకు వస్తూ కర్తవ్య ప్రబోధం చేస్తున్నది.

ఈనాటి భారతావని, భారత జాతి, ముఖ్యంగా శ్రామిక జనావళి పూర్తిగా వేరు. ఎలాంటి నిరాశ, నిస్పృహలకు తావివ్వకుండా, ఆధునిక శాస్త్ర సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని అందిపుచ్చుకుని తమ సమస్యలకు శాశ్వతంగా పరిష్కరించుకోగలిగే శక్తి సంపన్నులు. విజ్ఞాన యుగ ధర్మాన్ని అన్వయిస్తూ సృజనాత్మకంగా నూతన దారులు నిర్మించుకోగలిగే సమర్థులు. 2000 సంవత్సరాల నుండి ఇంకా ఏదో ఒక రూపంలో కొనసాగుతున్న వ్యవసాయ పద్ధతులకు పూర్తిగా తిలోదకాలిస్తూ, ఉత్పత్తిని ఉత్పాదకతను పెంచుకునే

శాస్త్రీయ మార్గాలన్నింటినీ చేపట్టడంలో ఏమాత్రం వెనుకంజవేయరు. కృషీవళులందరికీ ఆధునిక విజ్ఞానాన్ని అందించగలిగే లక్షలాది విజ్ఞానవేత్తలు దీన్ని ఒక సవాలుగా స్వీకరిస్తారు. వ్యవసాయం, గ్రామీణాభివృద్ధి దేశ ప్రధమ కర్తవ్యంగా ఎన్నుకుంటారు. రెండవ హరిత విప్లవానికి తెరతీస్తారు.

రెండవ హరిత విప్లవం, మొదటి హరిత విప్లవం సాధించిన విజయాలన్నిటిని కొనసాగిస్తూ వాటిని పరిమాణాత్మకంగా, గుణాత్మకంగా విస్తరిస్తుంది. మేలురకం విత్తనాలు రసాయనిక, సాంద్రత ఎరువుల వాడకం, క్రమిసంహారక ఔషధాల వినియోగం లాంటి సూక్ష్మస్థాయి సంస్కరణలతోపాటు యంత్రాల వాడకాన్ని ప్రబలంగా ప్రోత్సహిస్తుంది. వ్యవసాయం, మానవ శ్రమ ప్రధానమైన పరిశ్రమ అయినా, యాంత్రిక వ్యవసాయం ఫలితంగా సూక్ష్మ స్థూల స్థాయిలలో శాస్ట్రీయ పరిజ్ఞానం ఉపయోగం వలన అదనపు విలువ ఇతోధికంగా సృష్టించబడుతుందనేది ప్రపంచవ్యాప్తంగా రుజువు చేయబడిన వాస్తవం. అభివృద్ధి చెందిన పాశ్చాత్య దేశాలలోని పంటల దిగుబడితో పోల్చగా మనదేశంలోని దిగుబడులు, దాదాపు అన్ని రకాల పంటలలో, మూడు నాలుగవ వంతు మాత్రమే ఉండడం యాధృచ్ఛికం కాదు. యాంత్రిక వ్యవసాయం, పెద్ద కమతాలలో అత్యంత సులువుగా సమర్థవంతంగా, ప్రయోజనాత్మకంగా సాగుతుంది. కాలానుగుణంగా త్వరగా పంటలు మార్చడం, పంటలను రక్షించుకోవడం, ప్రకృతి ప్రమాదాల నుండి కాపాడుకోవడం సులభతరమవుతుంది.

ఈ నేపథ్యంలో మనదేశంలోని లక్షలాది చిన్న కమతాలను ఏకీకృతం చేయడం, విశాల వ్యవసాయ క్షేత్రాలుగా రూపొందించడం, అందుకు కోట్లాది యజమానులుగానున్న సన్న చిన్నకారు రైతులను ఒప్పించడం, మెప్పించడం, కార్పొరేట్ వ్యవసాయం వైపు మళ్లించడం అత్యంత డ్రధాన జాతీయ కర్తవ్యం. దేశ విశాల డ్రయోజనాలకు ప్రాధాన్యతనిస్తూ ఏకాభిప్రాయాన్ని సాధించడం అభివృద్ధి కాముకులందరి దేశభక్తియుత కర్తవ్యం.

కార్పొరేట్ వ్యవసాయం అంటేనే దాన్ని వ్యతిరేకించేవారు లేకపోలేదు. ముఖ్యంగా రాజకీయపార్టీలు వాటి అనుబంధ సంస్థలలో కార్పొరేట్ వ్యవసాయం గరించి సహేతుకంగానే భయ సందేహాలున్నవి. రైతులను తన సొంత భూమి నుండి తొలగించి పెట్టబడిదారులచే నిర్వహించబడే క్షేత్రాలలో కూలీలుగా మార్చుతుందని, రైతు తన ఆస్తిని కోల్పోతాడని, సమాజంలో అతనికి సహజంగా ఉండే గౌరవ ప్రతిపత్తి కాస్తా పోతుందని వాస్తవమైన వ్యతిరేకతలున్నవి. దశాబ్దాలుగా ప్రచారం చేయబడుతున్న సాంకేతిక నైపుణ్యత, రుణసౌకర్యం, గిట్టుబాటు ధరలు రైతు సామాన్యునికి ఇంకా అందని చందమామగా మిగిలిపోవడం బాధాకర పరిస్థితి. ఫలితంగా వ్యవసాయం, ముఖ్యంగా సన్న చిన్నకారు వ్యవసాయం, పూర్తిగా కష్ట నష్టాలకు హేతువుగా

చెన్నమనేని

మిగిలిపోయింది. రుణభారం రోజురోజుకు పెరిగిపోతూ వేలాది రైతుల ఆత్మహత్యలకు దారితీస్తున్నది.

వ్యవసాయ పరపతి సంఘాలు, బహుళార్థక సహకార సంఘాల ద్వారా ఆర్థిక వనరులు, సాంకేతిక వైపుణ్యాన్ని సామాన్య రైతాంగానికి అందజేసే సుమారు అర్థ శతాబ్దపు ప్రక్రియ భూస్వామ్య, దళారీ పెట్టుబడిదారి వ్యవస్థల ప్రాబల్యం కారణంగా నిడ్పుయోజనమైపోయి చిన్న కమతాల రైతులు కూలీలుగా మారిపోవడం, పట్టణాలకు దేశ విదేశాలకు పొట్టచేతబట్టుకుని వలసలు వెళ్లడం, చాలీచాలని జీతభత్యాలతో వారి బ్రతుకులు చితికిపోవడం నిత్యం చూస్తున్న ఘోరాలు.

వ్యవసాయ అర్థశాస్త్రవేత్తలు 11వ పంచవర్న ప్రణాళికల్లో పొందుపరచిన చికిత్సలు వ్యవసాయ సంక్షోభాన్ని మౌలికంగా పరిష్కరించలేకపోతున్నవి. రాజకీయ సంకల్ప లోవం కారణంగా, ప్రభుత్వాలు వ్యవస్థావర నంన్కరణలను ధైర్యంగా ఆచరించలేకపోతున్నవి. ప్రపంచీకరణ, ప్రపంచ వాణిజ్య వ్యాపార నిబంధనలు పరిస్థితిని మరింత జఠిలం చేస్తున్నవి. ఏది ఏమైనా చక్కని భూములు, నదీనదాలు, కోట్లాది కృషీవలురున్న మన వ్యవసాయం పునరుజ్జీవనం పొందక తప్పదు. మానవాళి మనుగడకు ప్రబల ఉత్పత్తి సాధనముగానున్న భూమి ఈ ధరిత్రికి ప్రాణప్రదం కాక తప్పదు. విజ్ఞాన ప్రధానమైన 21వ శతాబ్ధి మొదటి ఒకటి రెండు దశకాల్లోనే మానవాళి ఆహార భద్రతకై శాశ్వత పరిష్కారాన్ని సాధించి తీరాలి. అందుకు ఈ క్రింది సంస్కరణల ఔచిత్యంపై విజ్ఞులు తమ దృష్టిని సారించాలి. రాజకీయ ఏకాభిప్రాయాన్ని సాధించాలి. యుుద్ధ ప్రాతిపదికపై ఈ వినూత్న విధానాన్ని మనదేశంలో, మన రాష్ట్రంలో అమలుపరచడానికి సిద్ధం కావాలి.

- 1. భూమి బహుముఖ వ్యవసాయ ఉత్పత్తులకు ప్రబల సాధనంగా గుర్తించబడాలి. అది ఒక ఆస్తిగా, సొమ్ముగా పరిగణించబడే సాంప్రదాయాన్ని మూఢ నమ్మకాన్ని తొలగించాలి. సమాజానికి చెందిన సమిష్టి ఆస్తి అను భావనను క్రమంగానైనా నెలకొల్పాలి.
- 2. పరస్పర సహాయ, సహకార సంఘాలను ప్రతి గ్రామంలో లేక గ్రామాల సముదాయంలో నిర్మించాలి. సంపూర్ణంగా ప్రజాతంత్ర పద్ధతిలో ఎన్నుకోబడే ఆ సంఘాల నాయకత్వానికి సంపూర్ణ స్వేచ్ఛ ఉండాలి. ఎట్టి పరిస్థితులలో కూడా ప్రభుత్వాలకు జోక్యం లేకుండా సంఘాలు తమ నిర్ణయాలను ఆచరించే చట్టబద్ధ రక్షణ ఉండాలి. ఈ సంఘాలు ప్రైవేటు పెట్టుబడిదారులతో సముచిత ఒప్పందాలు కుదుర్చుకునే అధికారాలు కలిగి ఉండాలి.

- 3. ప్రతి రైతుకు తన భూమిపై యాజమాన్యపు హక్కును సర్పే సెటిల్మెంట్ రికార్మ ద్వారా ఎప్పటికప్పడు చేర్పులు మార్పుల సౌకర్యంతో సహా రెవెన్యూశాఖ అందించాలి.
- 4. సహకార సంఘాల ఆధారంగా, పెట్టుబడిదారుల భాగస్వామ్యంతో ఏర్పడే కార్పొరేటు వ్యవస్థలు, సువిశాల వ్యవసాయ క్షేత్రాలపై ఆధునిక వ్యవసాయాన్ని నిర్వహిస్తూ అధికోత్పత్తిని సాధించాలి. ఉత్పాదకతను పెంచాలి.
- 5. సహకార స్ఫూర్తితో కార్పొరేషన్లో చేరిన ప్రతి రైతుకు అతని సొంత భూభాగానికి సముచిత కౌలును ప్రతి ఏటా రెండు పర్యాయాలు విధిగా చెల్లించాలి. అదీగాక ఆ రైతులు, స్ట్రీ పురుషులకు, ఆయా కార్పొరేషన్లు వారి శక్తికి తగిన ఉద్యోగులుగా, విధిగా, నియమించి ప్రతినెలా జీతభత్యాలు చెల్లించాలి. అంతేకాదు. కార్పొరేషన్ నిర్ధారణ చేసే వాటాలలో ఆయా రైతులకు తమ తమ భూభాగాలకనుగుణంగా వాటాదారులుగా గుర్తించి తగు ధృవీకరణ ప్రతాలు అందజేయాలి. ఈ విధంగా సహకారస్ఫూర్తితో వ్యాపార సంస్థగా అవతరించే కార్పొరేషన్లలో రైతు తన భూమికి యజమానిగా, ప్రతి పంటకు సముచిత కౌలురేటు పొందే భూస్వామిగా, వ్యవసాయ కార్మికుడిగా తర్వాత కార్పొరేషన్ యొక్క వాటాదారుగా ఉండగల్గుతాడు. దేశ సంపద సృష్టిలో గౌరవప్రదంగా తన పాత్రను పోషించగల్గుతాడు. తాను ఈనాడు పొందుతున్న ఆదాయానికి కనీసం మూడు నాల్గు రెట్లు అధిక ఆదాయాన్ని పొందగల్గుతాడు. ఇది ఊహాచిత్రంగా కనపడవచ్చును. అయినా తీద్ర సంక్షోభంలో కూరుకుపోయిన ఈనాటి వ్యవసాయానికి మోక్షం లేదు. సహకార స్ఫూర్తితో పబ్లిక్, రైవేటు భాగస్వామ్యంతో ఆధునిక యాంత్రిక వ్యవసాయం చేయనిదే పెరిగే జనాభాకు ఆహార భద్రతతోపాటు ఉపాధి కూడా కల్పించడం జాతి కర్తవ్యం.

